

[Transcript] DS Vandaag / Hoe een Griekse tragedie op zee nauwelijks een rimpeling veroorzaakt

We beginnen meteen aan de podcast, maar eerst wil ik je nog even warmaken voor de Nieuws app van de standaard die recent vernieuwd werd.

Daar vind je naast nieuwsupdates en de verhalen achter de feiten ook tips en inspiratie om door het leven te gaan.

Heb je de app nog niet, download DS Nieuws dan nu in jouw app store.

Honderd en vier mensen hebben de scheepstram met de Adriana overleefd.

Het aantal doden kennen we niet, maar het zijn er minstens driehonderd en al ligt vijf, zes of zevenhonderd.

Een onvoorstelbaar drama en de schuld ligt bij mensen smokkelaars.

Al is dat een makkelijke analyse.

Het wordt moeilijker als we proberen te weten of de Griekse kustwacht de opvarende wil redden of ze vooral naar Italië wilde laten doorvaren.

En het wordt nog moeilijker als we naar onszelf kijken.

Hoe kan Europa dit soort dramas vermijden?

Jorne de Kok, buitenland correspondent.

Jij verdiept de voorbijdagen in de scheepstram.

Ik ken de verhalen van de rubberbootjes of de houten bootjes die mensen smokkelaars inzetten.

Maar dit was wel van een andere orde.

Wel, dit was een complete vissersboot.

Nu, als je de foto's ziet die op de dag zelf zijn gemaakt,

dan is het niet het soort van vissersboot waar je zelf zou opstappen.

Er was duidelijk al lange tijd niet meer goed verzorgd om het zo om uit te zeggen.

Duidelijk ook overladen.

Dus je ziet op de luchtbeelden die zijn gemaakt,

dat het hele dek vol staat met mensen.

En dat is dan alleen maar wat we zien.

Dus we weten dat er ook mensen in de cabine zaten.

En van de overlevenden is ook bekend

dat de vrouwen en de kinderen in het ruim zaten.

Dus alles samen wordt geschat.

Het zijn ruwe schattingen, op basis ook van wat die overlevenden zeggen.

Dus de schattingen gaan tussen de 400 en de 750 mensen.

En zoals je al zei, het overgrote deel, wat we maar zeggen,

tussen de 200 en de 500 mensen zijn vermist en zijn dus ongetwijfeld omgekomen.

Ja, inderdaad.

Wat is er juist gebeurd met die boot? Weetten we wat er is misgegaan?

Nee, we weten niet wat er is misgegaan.

En dat is natuurlijk wat deze kwestie zo prangend maakt.

De boot werd op die 13e juni, een dinsdag,

zochtend al gezien door een vliegtuig of een drone, dat weten we niet,

van Frontex, het Europese grensbewakingsagentschap.

In de namiddag namen opvaren we al contact met een NGO

die heet Alarm Phone, die een soort van hotline heeft

[Transcript] DS Vandaag / Hoe een Griekse tragedie op zee nauwelijks een rimpeling veroorzaakt

voor precies dit soort van scheepsdramas.

Die informeerde de Griekse kustwacht die al was geïnformeerd door Frontex.

Die Griekse kustwacht heeft twee koopvaardischepen naar dat bootje gestuurd, om hen, zoals werd gevraagd, water en voedsel te brengen.

Daarna is de Griekse kustwacht ook zelf opgedaagd, een helicopter dan met twee patrouilleboten.

Maar eigenlijk, en dat is wat de grote vraagtekens creëert rond dit drama, kan je afvragen, wat heeft die Griekse kustwacht daar eigenlijk zitten te doen?

Ja.

Hun eigen verhaal is in tussend al doorprik.

Hun eerste verhaal was van, ja, we hebben dat bootje in doog gehouden, maar het bleef doorvaren en het was op kurs naar Italië en de mensen wilden niet worden geholpen.

Nu, dat verhaal is al doorprik.

De BBC heeft op basis van maritime GPS-detijs onder meer van die koopvaardischepen kunnen vaststellen dat dat bootje minste zeven uur lang niet bewogen heeft.

Intussen was die Griekse kustwacht daar, dus wat heeft die Griekse kustwacht precies zitten te doen?

En dus eigenlijk zouden we alle details van het verhaal in tussend moeten kennen aan de hand van die Griekse kustwacht.

Maar vandaag zitten we gewoon nog met veel meer vragen dan in die eerste dagen naar de ramp. En dat is natuurlijk niet normaal.

Wat zeggen de overlevenden wat er gebeurd is?

Ten eerste, overlevenden zitten in een gesloten asielcentrum

en degenen die hebben kunnen praten met journalisten onder andere,

hebben dat in het prillen begin gedaan, eigenlijk door het hek door van dat asielcentrum.

Dus die mensen worden apartgehouden door de Grieken, dus je kan niet blijven doorvragen.

Er zijn eigenlijk twee typen van verhalen.

Ze schetsen heel veel chaos, kan ook moeilijk anders.

De boot is uiteindelijk gezonken na middernacht, het was donker, het was al een zeer moeilijke nacht geweest.

En de boot was overladen, dus mensen konden ook niet van de ene kant naar de andere kant wandelen

om eens een kijkje te gaan nemen.

Dus afhankelijk waarschijnlijk van waar ze zich bevonden op die boot,

krijg je dus het verhaal wat het meeste vraagtekens oproept.

Dat is de Griekse kustwacht had touwen bevestigd,

een touw of meer vertouwen aan die vissersboot.

Dat roept de meeste vragen op, want wat was die Griekse kustwacht daarmee aan het doen?

Speelde dat touw een rol in het kapseizen van de boot?

Dat is niet duidelijk.

Volgens sommigen van die vluchtelingen maken duidelijk wel die connectie.

Bij andere hoor je het niet, die spreken vooral van chaos.

[Transcript] DS Vandaag / Hoe een Griekse tragedie op zee nauwelijks een rimpeling veroorzaakt

Zodat ze dat ingezet hebben om een pushback, een pullback te organiseren om ze gewoon uit de Griekse wateren te trekken?

Dat wordt gesugereerd, dat is een zware beschuldiging natuurlijk.

Zouden we dan gaan om de Griekse kustwacht die boot

te slapen naar de zone waar Italië, het bestemmingsland van de boot, verantwoordelijk is?

Dus dan gaat het eigenlijk om het ten eerste het doorschuifend van het probleem

naar een andere EU-land staat en ten tweede daarvan is bekend dat het een risicante operatie is, zeker van zo'n gamme boot die overbevolkt is.

Dus die suggestie is er en ondanks het feit dat het een zware beschuldiging is, wordt het niet uitgesloten.

En dat heeft te maken met een in tussen lange staat van dienst van de Griekse kustwacht waar dit soort van verhalen in tussen legio zijn geworden.

In mei was er nog een video die de New York Times heeft republiceerd van op het eiland Lesbos.

Daar zie je gewoon in klaar lichte dag hoe waarschijnlijk Griekse agenten, asielzoekers, naar een kustwachtboot overbrengen via een speedboot.

En dan zie je in de verte hoe die asielzoekers, deze kwamen vooral dan uit Somalië en Ethiopia, op een bootje worden gezet, meegesleept en achtergelaten in Turkse wateren.

Dat soort van dingen gebeurt dus en is gedocumenteerd.

De Griekse kustwacht is al veroordeeld door het Europees of voor de mensenrechten.

Dus het komt niet uit of de blue dit soort van zware beschuldigingen, omdat er klaar en duidelijk presidenten zijn.

En is het de eerste keer dat er zo zware gevolgen uit het voortvloeien, zeg maar?

In dit geval gaat het om erg veel mensen.

Ik denk dat er in de voorbij tien jaar maar één ramp was waarbij antoonbaar meer mensen zijn omgekomen.

Het is daarom ook dat, wat je hoort bij mensenrechtenorganisaties,

is ze hopen eigenlijk een beetje van, ja, als dit nu geen schop effect teweeg brengt, wat dan nog wel.

De hoortvoerder van de VN, Stefan de Jariq, die zei eerder dat de Verenigde Naties benadrukken, dat elke persoon die op zoek is naar een beter leven, waardigheid en veiligheid, nodig heeft, even luisteren.

Vandaag hebben we nog een tragische illustratie, ik kan je zeggen, dat de secretariën van de VN gehorreerd werd door de reportage van een schikbrek die op de grond van Grieven stond, op de leeftijd van vrouwen, mensen en kinderen.

Hij steld, zoals hij zei, dat alle persoon die zoek voor een beter leven nodig heeft, een digniteit en veiligheid.

Dit is nog steeds een ander voorbeeld van de nodig van member-staats om samen te komen en of een mortaal bedrijf om mensen in luidstream te koken en voor bedrijf op korregentier om omyl academia teependeren

en te verlesen on avete voorNERTOOR De mevrouw is hier guaranteees Fantastic for 100 centimeters in ge sund

Ik zou graag hebben dat dit nu een schokeffectueeg brengt,

maar blijkbaar, het wordt beschouwd als het zoveelste drama in een lange reeks, het is toch een moeilijk probleem, dus wat kunnen we eraan doen?

[Transcript] DS Vandaag / Hoe een Griekse tragedie op zee nauwelijks een rimpeling veroorzaakt

Minste wat je eraan kunt doen op dit moment is natuurlijk heldigheid, verschaffen over wat er precies gebeurd is en wat die rol van de Griekse kustwacht was. Ja, want als dat duidelijk wordt, dan is dat toch vernietigend, want die pushbacks, dat is toch illegaal?

Wel, dat is op zich illegaal.

Nu, vernietigend zou ik niet zeggen, precies omdat er al zoveel gevallen gedocumenteerd zijn. Die video van The New York Times, die toont gewoon een schip van de Griekse kustwacht, dat migranten op een bootje uitzet om naar Turkse wateren te drijven.

Er zijn mensen al omgekomen bij pushbacks, dus het gaat lang niet om het eerste verhaal in tegendeel.

Om vernietigend te zijn moet je natuurlijk ook de Griekse justitie mee hebben, die dan zegt dat de Griekse kustwacht wel degelijk een fout heeft begaan.

Ook daar is er ook niet erg groot, ook alweer gebaseerd op eerdere voorbeelden, dat die Griekse justitie wel transparant het volledige verhaal gaat brengen.

Nu goed, de verdediging van de Grieken is, die migranten wilden naar Italië.

We hebben ze doorgelaten, ja, is dat iets van aan?

Wel, het is zeker zo dat die mensen op die bootjes er niet staan om te springen om in Griekland te belanden.

De Griekse kustwacht, Griekse autoriteiten, hebben al een heel slechte reputatie, ook op basis van eerdere incidenten, er is mishandeling, of er gebeurt een pushback, zelfs nadat ze op het vaste land zijn terechtgekomen.

Het is ook standaard procedures, dat mensen al hun bezittingen kwijt spelen, alles wordt in beslag genomen, in boorten vuil je een GSM, ze blijven met niks meer achter.

En bovendien zit je natuurlijk van als migrant, verplaats je in de geest van een migrant, kom je in Griekland terecht, dan kan je eigenlijk nog altijd niet veel kanten uit, want je hebt daar geen landverbinding met de rest van de Europese Unie.

Wat natuurlijk in Italië wel zo is, dus daar kan je bij wijze van spreken gewoon de trein op naar Duitsland bijvoorbeeld, je hoort heel vaak dat ze naar Duitsland willen.

Dus zo gek is dat niet, nu aan de andere kant, is het ook zo van ten eerste als die boot zoals de BBC stelt, al minstens 7 uur niet had bewogen, dan zal het die mensen aan boord ook wel duidelijk zijn geweest van we gaan hier geen kant op, zeker niet naar Italië, maar vooral dat hoor je zeer vaak terugkomen bij VN-agentschappen, ontslaat dat de Griekse kustwacht niet van zijn plicht, om een schip in antoonbare nood, om de opvarenden daarvan te redden.

[Transcript] DS Vandaag / Hoe een Griekse tragedie op zee nauwelijks een rimpeling veroorzaakt

En dat is duidelijk niet gebeurd,
de Griekse kustwacht blijft maar zeggen van
ja, maar ze hebben toch bewogen en ze waren toch aan het varen
en ze wilden toch naar Italië
en oeps, toen kantelde de boot.
Als dat schip geen kant op kon en er duidelijk grote problemen waren
en er mensen in nood waren,
was het de plicht van de Griekse kustwacht
ook volgens de Europese regelgeving
om die mensen te proberen te redden.
In heel Europa is migratie een politiek thema,
dat in Griekland nog net iets meer is, speelt dat ook mee?
Dat speelt zeker mee.
Er zijn ook net verkiezingen,
premier Mitsotakis, die voor de harde lijn is,
die is nog altijd populairst.
Er is natuurlijk een probleem met het aanval migranten
dat daar probeert door te komen.
De vraag is een beetje van,
wat er nu gebeurt,
het optrekken van muren, pushbacks,
die eigenlijk, we weten dat ze er zijn,
maar ja, kijk, het is een moeilijk probleem,
dus laten we toch maar een beetje negeren.
En het feit dat korte wordt bocht gezegd van,
ja, mensen verdrinken
en dat zou eigenlijk een beetje een afschrikkingseffect moeten hebben voor anderen,
daar komt het op neer.
De vraag is van, ja,
kan je als Europa op die lijn voortgaan?
We kijken zo meteen verder naar het migratiepact van de EU,
maar eerst gaan we er even uit voor reclame.
In de komende 30 seconden verrijken 54 beleggers hun portefeuille.
Investeren er daarvan 47 ecologisch verantwoord,
nemen 33 kryptom in de drukkenduik,
waarna 447 miljoen EU-inwoners opgelucht adem halen,
omdat de euro lijkt te stabiliseren.
De financiële wereld beweegt razendsnel.
In onze podcast, stand van zaken,
stanhoofdekonom Koende Leus
en Chief Strategy Officer Phillip Gijssels
stil bij de financiële trends,
zodat u uw blik kan verruimen.

[Transcript] DS Vandaag / Hoe een Griekse tragedie op zee nauwelijks een rimpeling veroorzaakt

BNP Pariba Ford is de bank voor een wereld in verandering.
Jorgen, een paar weken geleden is een groot migratiepact gesloten in de EU.
Kan dat een antwoord zijn voor dit probleem?
Dat toont wel aan dat er geprobeerd wordt
om toch het antwoord een klein beetje te veranderen.
Nu, zeer veel groot nieuws staat er in
dat de Europese migratiepact ook niet in.
Het gaat dan vooral om de opvang van asielzoekers
aan de buitengrenzen.
Dus er wordt geprobeerd.
Maar eigenlijk, dat hoor je dan ook weer vaak
bij bijvoorbeeld VM-agentschappen.
De piste die nog altijd niet wordt gezocht
is die van wat met legale migratie.
Duitsland heeft nu zeer onlangs gezegd
dat ze wat meer een voorbeeld willen nemen aan Canada,
waar mensen met de juiste ambitie en eventueel diploma's
legaal naar Canada kunnen verhuizen
en zich mee inschakelen in de samenleving.
Er zijn verschillende Europese landen
met een tekort aan arbeidskrachten.
Op dit moment is het zo van, ja,
bijna niemand kan legaal naar bijvoorbeeld België komen,
maar dan mensen die zo'n boat-trip hebben overleefd,
willen we dan natuurlijk wel liefst zo snel mogelijk
inschakelen in onze economie.
Dus de vraag is een beetje of dat pad van die legale migratie
niet wat meer moet worden bestudeerd en opgezocht.
Maar dat ligt dan natuurlijk weer politiek moeilijk.
En is legale migratie dan een goed wapen tegen die illegale migratie?
Want ik kan me inbeelden
dat die nog altijd zal blijven bestaan, toch?
Die illegale migratie zal waarschijnlijk nooit volledig stoppen.
Wat er over die legale migratie wordt gezegd,
is wel dat je dan tenminste een deel van het probleem
op een menswaardiger manier aanpakt.
Vaak zie je heel veel van de illegale migranten.
Op dit moment zijn jongens, tieners nog, of in de twintig,
van wie het doel het eindelijk is om hun families thuis te ondersteunen.
Dus dat zijn dus wel jongeren die kunnen worden ingeschakeld in een economie
en die uiteindelijk hun families thuis proberen te financieel te steunen.
Als je die een legaal traject zou geven, zo wordt gezegd,
dan is dat al tenminste een deel van die huidige illegale migratie die dan wordt aangepakt.

[Transcript] DS Vandaag / Hoe een Griekse tragedie op zee nauwelijks een rimpeling veroorzaakt

Misschien moet het probleem bij de bron aanpakken.
Dat zijn die mensen-smokkelaars die bakken geld verdienen aan die illegale migratie.
Dat is wat Griekland een beetje op dit moment aan het doen is.
Alle aandacht gaat nu naar die negen jonge Egyptenaren die de smokkelaars zouden zijn.
Nu aan die smokkel wordt ongetwijfeld enorm veel geld verdiend.
Nu is het ook wel duidelijk dat de mensen die het grote geld aanverdienen,
de organisatoren, laten we maar zeggen, van dit soort van routes,
zijn niet degenen die dat die bootjes besturen.
Dus niet die negen Egyptenaren die waarschijnlijk ook gewoon in Italië wilden blijven
en verder hun weg gingen gaan.
En voor de grote organisatoren moet je waarschijnlijk gaan naar mensen
in Libië of Tunisie met behoorlijk wat geld
en die waarschijnlijk ergens ook verbonden zijn aan zakeleven zelfs politiek.
Bij die negen gaat het waarschijnlijk ook maar om zeer kleine garnalen.
Het is een moeilijke kwestie en dan is symptoombestrijding altijd gemakkelijker
dan het probleem meer bij de bron aan te pakken, wat ook complex is.
Maar er zijn mensen die hier groot geld aan verdienen.
Alleen heb ik die nog niet in een rechtbank gezien.
Goed jorgen, tot slot.
Het ging de hele week in alle media over een andere scheepsram die duikboot naar de Titanic dook.
Je bent eerder in deze podcast mensen, rechten, organisaties,
hopen nu dat deze scheepsram wel een schok effect veroorzaakt.
Maar ik heb de indruk dat weinig mensen ervan wakker liggen, toch?
Die vergelijking wordt natuurlijk gemaakt en daar kan je moeilijk omheen.
Er was enorm veel aandacht voor de Titanic duikboot.
Wat een uniek verhaal is, dus op zich is die belangstelling niet vreemd.
Met de migrantenboots is het dan weer zo van
als dit het zoveelste verhaal is in een lange rij,
hoort het dan niet tijd dat we iets aan doen.
Het is dat wat mensenrechten en organisaties parten speelt.
Natuurlijk, als het zoveelste is in een lange rij,
dan wil het zeggen dat het probleem al lang eddert.
We weten dat het probleem er is.
Dit was een extreem voorbeeld met zeer vele doden.
Dus is het geen tijd om die lange rij af te sluiten.
Ja, jorgen ook. Dank je wel.
Absoluut.
Dit was vandaag de dagelijkse podcast van De Standard.
Bedankt voor het luisteren.
Volg ons op Spotify, Apple Podcast of eender welk andere podcastplatform.
In onze gratis FDS podcast kan je niet alleen ons werk beluisteren,
maar ook de beste podcasttips terugvinden.
Alle credits van de podcast die je netwoordde,

[Transcript] DS Vandaag / Hoe een Griekse tragedie op zee nauwelijks een rimpeling veroorzaakt

vind je op standaard.be, schijnenstreep podcast.

Reageren kan via podcastactstandaard.be.

Morgen zijn we probleem.

TV GELDERLAND 2020